

Световната търговска организация (СТО) е основана на [1 януари 1995](#) година след като повече от 47 години организацията е известна под името "

[Общо споразумение за Тарифите и Търговията \(ГАТТ\)](#)

".

Като организация СТО си поставя за цел улесняването на международната търговия чрез провеждането на многостранни преговори относно правилата на международната търговия.

СТО като ГАТТ

Правната основа на СТО е Общото споразумение за тарифите и търговията, което дава основните правила за системата на преговори. Съвсем скоро след подписването на Споразумението общият интерес на държавите да насърчат международната търговия в годините след [Втората световна война](#) води до неформалното създаване на неофициалната *de facto* международна организация, известна като "ГАТТ". През годините се провеждат няколко големи кръга на преговори, известни като "раундове". Последният раунд на ГАТТ, познат като "

[Уругвайски раунд](#)

", протича рекордните 8 години и води до създаването на Световната търговска организация. Докато ГАТТ насочва усилията си към преговори във връзка с търговията със стоки, СТО и неговите документи понастоящем покриват търговията с услуги и с продуктите на интелектуалната собственост (географски марки и означения и промишлен дизайн).

Въпреки дългия си живот, Споразумението винаги е било замислено като преходен документ, като му липсва формалната страна, за да получи международна правосубектност като пълноправна международна организация.

Първоначалната идея за създаването на ГАТТ е осигуряването на трети орган от Бретънуудската система, наравно със [Световната банка](#) и [Международния валутен фонд](#), който да покрива въпросите, свързани с международната търговия. Делегати от над 50 държави постигат значителен успех в осигуряването на допълнителна либерализация на

търговията по време на преговорите за създаване на Международна търговска организация, те се обединяват върху редица правила на международната търговия и отстъпки в митническите си тарифи. Комбинацията от двете води до подписването на ГАТТ, отделно от статута на предвидената Международна търговска организация. Докато ратификацията на втората обаче не успява да премине ратификационния процес в някои държави-членки, Споразумението на ГАТТ влиза в сила през януари 1948 г. и остава единственият легитимен инструмент, регламентиращ международната търговия. Това остава така до създаването на СТО през 1995 г.

Световната търговска организация след 1995 г.

След приключването на Уругвайския кръг на преговори и създаването на Световната търговска организация се създава и единна система от договорености между държавите, като разпоредбите им са почти универсално признати. След официалното си създаване, главната квартира на СТО се намира в Женева, Швейцария, а членовете ѝ към 13 октомври 2004 г. са 148 (След присъединяването на Китай през 2001 г. най-голямата държава, която все още не се е присъединила към СТО продължава да бъде Руската федерация). Бюджетът на организацията за 2005 г. е 169 милиона швейцарски франка.

Таблица на раундовете (кръговете) преговори в рамките на ГАТТ:

Година

Място на провеждане

Тема на преговорите

Брой на държави-участници

1947

Женева

[Митнически тарифи](#)

23

1949

Анси

Митнически тарифи

13

1951

Торки

Митнически тарифи

38

1956

Женева

Митнически тарифи

26

(Кръг Дилън)

1960–1961

Женева

Митнически тарифи

26

(Кръг Кенеди)

1964–1967

Женева

Митнически тарифи и антидъмпингови мерки

62

(Токийски кръг)

1973–1979

Женева

Митнически тарифи и антидъмпингови мерки

102

(Уругвайски кръг)

1986–1994

Женева

Митнически тарифи, нетарифни мерки, правила, право на интелектуалната собственост, проц

Задачите на СТО са да бъде депозитар на търговските споразумения на СТО, да предоставя възможности за търговски преговори, да урежда търговски спорове, да наблюдава националните търговски политики, да оказва техническо съдействие на развиващите се страни и да си сътрудничи с други международни организации.

Понастоящем СТО се адаптира към новите условия в международната търговия и търси начин да се реструктурира, за да запази ефективността си. Правят се сериозни опити да се постигне пълно освобождаване на търговията със селскостопански стоки, което да предостави нови възможности на най-слабо развитите държави за участие в международната търговия.

Споразумения от кръга на Световната търговска организация:

[Общо споразумение за Тарифите и Търговията \(ГАТТ\)](#)

Общото споразумение за тарифите и търговията води началото си от Конференцията на ООН по търговията и заетостта, проведена през 1948 г. в Хавана, Куба. Наравно с вземането на решение за създаване на Международна търговска организация, представителите на държавите, присъствали на конференцията участват в широк кръг преговори за улесняване на международната търговия и си осигуряват преференциален статус в международната търговия. След провала на Международната търговска организация, подписаното Споразумение за тарифите и търговията остава единствения действащ документ във връзка с международната търговия.

След 47 години неформално съществуване и заседания на няколко континента във Франция, Великобритания, Япония, Уругвай, Канада, Брюксел и Мароко, през 1995 г. Общото споразумение дава основата за създаването на [Световната търговска организация](#)

[Общо споразумение по търговията с услуги \(ГАТС\)](#)

Правно основание: Общото споразумение по търговията с услуги (ГАТС) е международен договор, изготвен и приет в рамките на [Световната търговска организация](#) (СТО), влязъл в сила през януари 1995 г. Появата му се дължи на инерцията, натрупана по време на преговорите по [Уругвайския раунд](#)

. Договорът има за цел да разшири либерализацията в международната търговия в сферата на услугите и да продължи преследването на същите цели, за които е създадено Общото споразумение за тарифите и търговията (ГАТТ) по отношение на стоките.

Членки на ГАТС са всички страни по споразумението за създаване на СТО, като предоставянето на режим “най-облагодетелствана нация” се прилага и по отношение на стоките. Съгласно определението, дадено в ГАТС, понятието “услуги” включва всяка услуга във всеки сектор освен услугите, предоставяни в процеса на упражняване на държавната власт, а “услуга, предоставена при упражняване на държавна власт” означава всяка услуга, която нито се предоставя на търговска основа, нито в конкуренция с един или повече доставчици на услуги.

Най-важните принципи, залегнали в ГАТС са принципът на третиране “най-облагодетелстваната нация” и принципът на еднаквото третиране на чуждестранните производители във вътрешното си законодателство. Съгласно първия принцип страните по Споразумението “незабавно и безусловно предоставят по отношение на услугите и доставчиците на услуги на всяка друга страна членка не по-малко благоприятно третиране от това, предоставяно по отношение на подобни услуги и доставчици на услуги на друга държава”. По силата на втория принцип, “всяка страна членка следва да предоставя на услугите и на доставчиците на услуги от всяка друга страна членка в секторите, вписани в нейния списък и при отчитане на условията и ограниченията, предвидени в него, третиране не по-малко благоприятно за всички мерки, засягащи предлагането на услуги, от това, предоставено на собствените е подобни услуги и доставчици на услуги”.

Държавите – страни по ГАТС предоставят на останалите държави т.нар. “списъци със задължения” за либерализация в сферата на услугите, които съдържат списък на държавите, за чиито търговци се предоставя и същевременно се показват съществуващите ограничения по отношение на достъп до пазара, или които се ползват от “национално третиране”. Споразумението съдържа клауза, която задължава страните по него да продължават с прогресивната либерализация на пазара на услуги.

История на ГАТС

Стоките като предмет на икономическа активност дълго време се считат за специфичен продукт, който не подлежи на реализация извън държавните граници на производителите. В допълнение към тези затруднения, група сектори от националните икономики традиционно се разглеждат като обект на изключителен държавен монопол или контрол предвид тяхното значение за индустрията или съществуването на естествен държавен монопол. Друга група сектори като например здравеопазване, образование и дори застрахователното дело се примат като задължения на правителството поради важността им за социалната интеграция и регионалната

политика и поради високия риск при допускането на пазарния натиск.

Независимо от споменатите по-горе, определени сектори като международния финансов пазар и морския транспорт са открити за свободна конкуренция от векове и са част от естествените допълнения към търговията със стоки. През последното десетилетие на XX век редица правителства извършват сериозни структурни и законодателни промени, които отварят пътя за участието на частни търговски субекти и премахват бариерите пред свободното движение на услуги. Нарастващата роля на Интернет позволява предоставянето на нови варианти на традиционни и отдавна съществуващи вече услуги като електронното банкиране и дистанционното обучение. Понастоящем повечето правителства се стремят да осигурят възможности за привличане на частни инвестиции в някои от секторите, считани традиционно за зона на държавно регулиране. Предмет на особени разгорещени дискусии е либерализацията в сферата на телекомуникациите, пощите и железопътния транспорт.

Включени сектори

Общото споразумение за търговията с услуги покрива четири “начина на предлагане”:

- Трансгранични услуги, от територията на една страна членка на територията на друга страна членка;
- Услуги, на територията на една страна членка на потребител на услуги от друга страна членка;
- Търговско установяване, от доставчик на услуги от една страна членка чрез търговско присъствие на територията на друга страна членка;
- Достъп на физически лица, доставчик на услуги от една страна членка чрез присъствие на физически лица от дадена страна членка на територията на друга страна членка.

Държавите-членки на ГАТС сами решават кои сектори от националната икономика да либерализират за всеки конкретен случай, като допълнително решават и кои “начини на предлагане” да позволят за всеки сектор.

Дискусия по ГАТС

В рамките на [кръга преговори Доха](#) от началото на 2000 г. се провежда нов кръг консултации по ГАТС и изготвянето на нови списъци със задължения от страните. Към настоящия момент дискусиата, предшестваща провеждането на следващия кръг преговори за изменението на ГАТС е насочена в следните насоки:

- Трябва ли “услугите, предоставени при упражняване на държавна власт” като образованието и медицинското дело например да бъдат изключвани от ГАТС по силата на чл. 1 от Споразумението;
- Необходимо ли е предефиниране на самото понятие “услуги, предоставени при упражняване на държавна власт”;
- Необходими ли са някои от разпоредбите на общите изключения по Член XIV от Споразумението относно “опазването на обществен морал или за поддържане на обществен ред” и т.н.;

Критика

Основните насоки в критиката на дейността на ГАТС може да се обобщят в две основни направления:

- Наличие на демократичен дефицит – преговорите се водят на правителствено ниво при ниска прозрачност, което води до недостиг на информация към националните парламенти и към органите на гражданското общество. За разлика от тях представителите на едрия бизнес участват в изготвянето на политиката наравно с правителствата.
- Запазването на Споразумението в действие зависи единствено от спазването на неговите разпоредби, като заобикалянето на разпоредбите му във вътрешното законодателство не е съвместимо със задълженията по него. Секретариатът на ГАТТ няма възможност да оказва въздействие върху отделните правителства.
- [Споразумение относно свързаните с търговията аспекти на правата на интелектуалната собственост \(ТРИПС\)](#)

Правно основание

Споразумението относно свързаните с търговията аспекти на правата на интелектуалната собственост (ТРИПС) е добавено в края на [Уругвайския раунд](#) преговори на Световната търговска организация (дотогава още [Общо споразумение за Тарифите и Търговията](#) - ГАТТ). Включването му в работната програма през 1994 г. е резултат от интензивно лобиране от страна на Съединените щати, Европейския съюз, Япония и други индустриални държави. Допълнителна тежест при претеглянето на положителните и отрицателните страни и в крайна сметка на приемането на ТРИПС имат и едностранните мерки за насърчаване спазването на правата на интелектуалната собственост на Европейския съюз и Съединените щати, наложено като изискване за включването в [Общата система за преференции](#) и респективно т.нар “[Списък 301](#)”.

На свой ред американската стратегия за обвързване на търговските мерки с мерките за закрила на правата на интелектуалната собственост води началото си от 80те години на ХХ век, когато фармацевтичната компания Пфайзър обедини усилията на други 12 американски международни корпорации и създава “Комитет по право на интелектуалната собственост”. Този Комитет успява чрез интензивно лобиране да превърне тази тема във водеща за американската търговска политика. Причината за нейния успех е подкрепата от страна на големите производители на продукти, носители на интелектуална собственост като Европейския съюз и Япония. В скоро време се очаква и включването на Китай в “клуба” на големите производители.

Основни принципи

След приемането на споразумението за създаването на Световната търговска организация и превръщането на ГАТТ в СТО, ТРИПС се превръща в необходимо минимално изискване за допускане до членство. Всички страни по споразумението за СТО са също и страни по ТРИПС. Нещо повече, за разлика от останалите споразумения по опазване правата на интелектуалната собственост, ТРИПС разполага с механизъм за решаване на спорове, аналогично с другите споразумения от Уругвайския раунд – ГАТТ и ГАТС. Механизмът за уреждане на спорове на ТРИПС предвижда възможност да бъдат налагани санкции на държавите, които не спазват високите стандарти, посочени в Споразумението. Аналогично с ГАТС, ТРИПС предоставя на авторите на интелектуална собственост правото да се ползват от третиране най-облагодетелствана нация и да получават от страните по Споразумението национално третиране.

Ключови разпоредби на ТРИПС

ТРИПС изисква от страните по него да предоставят силна защита на правата на интелектуалната собственост, като например:

- Срокът на закрила може да надхвърля 50 години след смъртта на автора (независимо от това, филмите и фотографските материали разполагат с определени, по- кратки срокове: съответно 50 и 25 години);
- Правото на защита се предоставя автоматично и безусловно, като не се изисква формалната регистрация на продукта или удължаването действието на защитата;
- Компютърните програми се приравняват по статут на “литературни произведения” в авторското право и получават същото третиране и защита;
- Националните ограничения или изключения (като например т.нар fair use в Съединените щати) се ограничава значително;
- Патентите се простират върху “всички области на техниката”, независимо от това, дали защитата правата на интелектуалната собственост съвпадат с обществения интерес;
- Изключенията в патентното право трябва да бъдат ограничени по възможност най- близо до разпоредбите относно защитата на авторското право;

Много от разпоредбите на ТРИПС са взети от Бернската конвенция за закрила на литературните и художествените произведения, а частите, посветени на запазените марки и патентите са привнесени от Парижката конвенция за закрила на индустриалната собственост.

Полемика около ТРИПС

От влизането в сила на ТРИПС, Споразумението се натъква на нарастваща критика от страна на развиващите се държави, университетски преподаватели и неправителствени организации в рамките на спора за проблемите на глобализацията и в контекста на антиглобалисткото движение. Сложната система на СТО и сложността на материята, която се урежда налагат необходимостта от преодоляване на разминаването в приложението на Споразумението между индустриалните и развиващите се икономики.

Достъп до животоспасяващи лекарства

Един от най-инфарктните въпроси, свързани със защитата правата на интелектуалната собственост е свързан с борбата с болестта СПИН на Африканския континент. Голяма част от анализаторите твърдят, че голям дял във формирането на цената на медикаментите за борба със смъртоносната болест се пада на цената на патентите, което на свой ред не се явява достатъчно за изменение на ТРИПС. В замяна на подобна ревизия през 2001 година е приета декларацията от Доха, която призовава държавите да не бъдат спъвани от разпоредбите на ТРИПС в случаи на сериозни здравни кризи. Оттогава Съедините щати и други държави, както и сдружението на фармацевтичните компании в САЩ се опитват да намалят ефекта от тази декларация. ТРИПС разрешава приложението на схемата за използване на патента без разрешение от притежателя на правото, при което националните правителства имат правото да издават лиценз за производство на производството на дадено лекарство без изричното разрешение на собственика на патента му, в случай, че продуктът следва да се реализира предимно на местния пазар. Споразумение от 2003 г. допълнително отслаби контрола върху приложението за местния пазар, като позволява на развиващите се държави да изнасят подобни лекарства в трети държави, доколкото това не е част от тяхната търговска или индустриална политика.

В резултат на това през 2004 година по-голямата част от пречките, свързани с приложението на защитата на правата на интелектуалната собственост по отношение достъпа на евтини лекарства не се дължи на самото ТРИПС, а на мрежата от регионални търговски споразумения или от начина, по който самото Споразумение е залегнало в националното законодателство.

Не трябва обаче да се изпуска от внимание и фактът, че независимо от негативите около Споразумението, нерядко липсата на определени медикаменти се дължи не на друго, а на вътрешни причини - корупция, липса на инфраструктура. В подкрепа на това твърдение може да се изтъкне и факта, че голям брой патенти вече са с изтекъл срок на закрила и независимо от това въпросните медикаменти не могат да бъдат открити в много части на Африка. Същевременно предоставянето на патенти е единствената гаранция за изследователите и производителите на медикаменти, че инвестициите им ще бъдат възвърнати.

Споразумения, допълващи ТРИПС

Въпреки, че изискванията към страните по ТРИПС са доста стриктни, от гледна точка на последователност редица лобистки групи намират пролуки в него и търсят допълнително начин за разширяване действието на правото на интелектуално собственоост. След приемането си през 1994 г., ТРИПС е допълвано неколкократно, като служи за основа за приемането на различни двустранни и многостранни споразумения. Създават се закони, които да предотвратяват възможността за заобикаляне разпоредбите на споразумението и за управление на ограниченията в цифровото пространство. Това се постига чрез приемането на Договорът за защита на авторските права на WIPO и Договорът на WIPO за възпроизвеждането и звукозаписите. Желанието да се ограничи възможността за използването на лицензи без разрешението на техния притежател води до включването на подобни разпоредби в актуалните търговски споразумения на Съединените щати с други страни.

Microsoft и Европейската комисия

На 24 март 2004 г., по повод злоупотребата с монополно положение при производството на софтуер, Европейската комисия наложи на американската корпорация Майкрософт глоба в размер на 497,2 милиона евро. Фирмата желае да обжалва това решение както пред Европейския съд, така и с помощта на ТРИПС. В търсенето на благоприятен изход за себе си по отношение на казуса, корпорацията се натъква на два проблема: съгласно правилата на СТО единствено отделни държави имат правото да задействат механизма за уреждане на спорове, а отделни фирми нямат тази възможност; същевременно чл. 40 от ТРИПС съдържа следната разпоредба: “Нищо в това споразумение не следва да пречи на страните членки да предвидят в законодателството си лицензни дейности и условия, които в конкретни случаи могат да представляват злоупотреба с правата върху интелектуалната собственоост, като въздействат неблагоприятно върху конкуренцията на съответния пазар. Както се отбелязва по-горе, страна членка може да приеме в съответствие с другите разпоредби на това споразумение подходящи мерки за предотвратяване или контрол на подобна дейност...”

Поради тези причини, във връзка с разпоредбата на чл. 40 е малко вероятно Майкрософт да докаже вина на Европейската комисия в този случай.

- [Споразумение за свързаните с търговията инвестиционни мерки \(ТРИМС\)](#)

История: Споразумението за свързаните с търговията инвестиционни мерки (ТРИМС) съставлява част от [Общото споразумение за Тарифите и Търговията \(ГАТТ\)](#) и е една от договореностите, постигнати по време на

[Уругвайския раунд](#)

. Създаването на Споразумението се свързва с желанието на страните по ГАТТ да ограничат негативните ефекти върху международната търговия, изразяващи се в ограничаване на свободата ѝ и деформация на стоковите потоци. Всички държави-членки на

[СТО](#)

са и страни по ТРИМС.

Конкретната цел на споразумението е насърчаването на международните инвестиции и повишаването на икономическия ръст на страните по ГАТТ.

Правна основа:

Споразумението за свързаните с търговията инвестиционни мерки се прилага единствено по отношение на инвестиционните мерки, свързани с търговията със стоки. В самото Споразумение самите мерки се наричат "ТРИМС".

Основен подход на Споразумението представлява съставянето на примерен списък с ТРИМС, чието прилагане от страна на държавите, в които се осъществява инвестицията, е несъвместимо със задълженията по ГАТТ. Принципът, залегнал в текста на споразумението е, че държавите се задължават да предоставят на чуждестранни инвестиции национално третиране. Особена разпоредба представлява дискриминационната клауза на Чл. 4 от Споразумението, която позволява на развиващите се държави временно да не прилагат определени разпоредби от ГАТТ. Същевременно страните по Споразумението се задължават да осъществяват своята дейност във връзка с ТРИМС в условията на прозрачност и да уведомяват останалите държави надлежно за възникналите на тяхна територия промени.

Консултации и уреждане на спорове

По примера на разпоредбите на Чл. XXII и Чл. XXIII на ГАТТ, и аналогичните разпоредби

на Общо споразумение по търговията с услуги (ГАТС)|ГАТС и Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС)|ТРИПС, Споразумението относно свързаните с търговията инвестиционни мерки предвижда провеждането на консултации и уреждане на спорове съгласно установените в системата на СТО правила и процедури за уреждане на спорове.

Примерен списък със задълженията на страните по Споразумението

Примерният списък на ТРИМС, които са несъвместими със задължението за предоставяне на национално третиране и свързани с разпоредбите на вътрешното законодателство съдържа:

- изискването за бъдещо задължително използване на стоки с местен произход или от местен източник; или
  - използването на вносни продукти от определено предприятие да се ограничава по определен начин
  - ограничаването на вноса от предприятие на продукти, използвани във или свързани с неговото местно производство; или
  - ограничаването на вноса на продукти, чрез ограничаване на неговия достъп до чужда валута; или
  - ограничаването на износа или продажбата за износ.
-
- [Споразумение за текстила и облеклото](#)
  - [Споразумение за субсидиите и изравнителните мерки](#)
  - [Споразумение за защитни мерки](#)
  - [Договореност относно правилата и процедурите за уреждане на спорове](#)
  - [Механизъм за преглед на търговската политика](#)

Юлски пакет договорености

На 1 август 2005 г в Женева бе приет т. нар. [Юлски пакет](#) , в който е определена рамката за по-нататъшното изпълнение на Работната програма за развитие от Доха и завършване на новия кръг преговори.

Може да се счита, че с приетите договорености успешно е завършила първата част от преговорите, започнали през 2001 г. Работната програма за развитие от Доха е изключително важна за подпомагане на икономическия растеж в международен мащаб и интегриране на развиващите се страни в световната икономика.

Приетият текст задава параметрите в пет ключови области: селско стопанство, търговия с промишлени стоки, въпроси на развитието, търговия с услуги и улесняване на търговията. В него ясно е изразена подкрепа за многостранната търговска система, основаваща се на реалните потребности на всички страни членки, като особено внимание се отделя на развиващите се страни при провеждането на широкообхватния и амбициозен кръг преговори.

Шеста министерска конференция на Световната търговска организация

Министерската конференция на Световната търговска организация, която се провежда от 13 до 18 декември 2005 г. в Хонконг, има ключово значение в новия кръг многостранни търговски преговори. Основната задача пред министрите на търговията от 149-те страни членки е да бъде постигнато съгласие и приемане на министерска декларация за завършване на преговорите през 2006 г.

В целите на преговорите по достъпа до пазара за селскостопански и неселскостопански стоки влизат приемане на формулите за намаляване на митата при отчитане на интересите на най-слабо развитите и развиващите се страни, и ангажименти за намаляване на субсидиите за фермерите. В дневния ред са включени и подготовката на финалните етапи от преговорите за либерализиране на търговията с услуги, улесняване на търговията, редица правила в СТО, както и въпросите на развитието. По време на конференцията ще бъде официално обявено приемането на Саудитска Арабия за член на СТО и ще бъде отчетен напредъка в присъединяването на други 30 страни.

Програмата на СТО, след нейното създаване в началото на 1995 г., включва следните по-важни събития:

1996

През юни 1996 г. са преустановени преговорите по търговията с морски транспортни услуги. У

Провежда се [Първата сесия на Министерската конференция на СТО \(Сингапур, 9 - 13 декември 1996г.\)](#)

1997

На 15 февруари 1997 г. успешно приключват преговорите за либерализация на базовите телекомуникации, който влиза в сила [към ГАТС](#)

На 26 март 1997г., 40 страни членки на СТО подписват [Декларацията за търговията с продукти на информационните технологии](#)

На 12 декември 1997г. успешно приключват преговорите за либерализация на търговията с [ГАТС](#), който влиза в сила от

1998

Провежда се [Втората сесия на Министерската конференция на СТО \(Женева, 18 - 20 май 1998г.\)](#)

1999

Провежда се [Третата сесия на Министерската конференция на СТО \(Сиатъл, 30 ноември - 3 декември 1999г.\)](#)

2000

От началото на 2000г. започва първата фаза на т.нар. "mandated negotiations" по селското стопанство

2001

Провежда се [Четвъртата сесия на Министерската конференция на СТО \(Доха, Катар, 9 - 14 ноември 2001 г.\)](#)

2002

През м. февруари са създадени Комитет по търговските преговори и още 8 подчинени на него

февруари 2003

През 2003 г. са приети ["Модалности за третирането на автономната либерализация"](#)

30 август 2003

След продължителни обсъждания и редица консултации в рамките на СТО страните членки

2003

Провежда се [Петата сесия на Министерската конференция на СТО \(Канкун, 10 - 14 септември 2003 г.\)](#)

2004

В Женева страните членки продължават опитите за сближаване на [Юлският договорености](#) по най-спорни

Република България и СТО

КАЛЕНДАР НА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ КЪМ СТО

1967

България получава статут на наблюдател в Общото споразумение за митата и търговията.

5-6 ноември 1986

България подава молба за членство в ГАТТ.

20 февруари 1990

В рамките на Общия съвет на ГАТТ е създадена Работна група по присъединяване на Република

15-16 юли 1991

12-13 юли 1993

4-5 ноември 1993

28-29 март 1994

7-8 юли 1994

Заседания на Работната група по присъединяване на Република България към ГАТТ.

11 април 1995

Работната група по присъединяване на Република България към ГАТТ се трансформира в Работна

5 и 7 юли 1995

10 и 29 юли 1996

17 септември 1996

Заседания на Работната група по присъединяване на Република България към СТО.

2 октомври 1996

Общият съвет на СТО взема решение за одобряване на Протокола за присъединяване на Република България към СТО.

24 октомври 1996

37-то Народно събрание ратифицира със закон [Протокола за присъединяване на Република България към Маракешкото споразумение за създаване на СТО](#)

1 декември 1996

Република България става пълноправен член на СТО.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ В СТО

След присъединяването на България към СТО, на 27 декември 1996 г. е прието Постановление № 307 на Министерския съвет за реда за координация и изпълнение на задълженията на Република България като член на Световната търговска организация, изменено и допълнено с ПМС № 67 от 18 март 2003 г. (обн., ДВ, бр. 27 от 25.03.2003 г.). Координатор на дейността, свързана с членството на България в СТО, е Министерството на икономиката.

Задълженията на Република България като член на СТО се съдържат в Протокола за присъединяване към Маракешкото споразумение за създаване на СТО и приложенията към него:

- [Доклад на Работната група по присъединяването на Република България към СТО](#) ;
- [Списък на отстъпките и задълженията по достъпа до пазара на стоки](#) ;
- [Списък на задълженията по достъпа до пазара на услуги](#) .

В Доклада на Работната група се съдържат констатациите на групата и поетите от България задължения в следните области: икономически преход, тарифна политика, фискална политика, нетарифни мерки, регионални търговски споразумения, многостранни и плурилатерални споразумения в СТО, Споразумение по свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост, Общо споразумение по търговията с услуги.

При присъединяването си към СТО България става страна по всички задължителни и незадължителни многостранни споразумения в СТО, с изключение на Споразумението по държавните поръчки, като поема ангажимент да започне преговори за присъединяване към него.

В Списъка на отстъпките и задълженията по достъпа до пазара на стоки се съдържат ангажиментите на България за обвързване нивото на митата на всички стоки от митническата тарифа, задълженията по митническите квоти, вътрешната подкрепа за селскостопанското производство и експортните селскостопански субсидии. Обвързаните мита определят максимално допустимото ниво на ставките на митата при третиране "най-облагодетелствана нация".

България стриктно изпълнява ангажиментите си за постепенно намаляване на обвързаните мита за определени стоки, а също и за откриване на митнически квоти за внос на някои селскостопански стоки с по-ниски мита от обвързаните с оглед осигуряване на минимален и текущ достъп до пазара на тези стоки.

В Списъка на задълженията по достъпа до пазара на услугите се съдържат общите и специфичните задължения в различните сектори на услугите, както и изключенията от третирането най-облагодетелствана нация.

КАЛЕНДАР НА УЧАСТИЕТО НА БЪЛГАРИЯ В РАБОТАТА НА СТО

декември 1996

Учредява се Постоянно представителство на Република България към СТО в рамките на Пос

1996-1999

България участва в първата, втората и третата сесии на Министерската конференция на СТО

февруари 1997

Република България получава статут на наблюдател в Комитета на СТО по държавните поръчки

1997-1998

България участва в преговорите по търговията с базови телекомуникационни и финансови услуги

юли 1997 и септември 1998

Провеждат се консултации в Комитета на СТО по платежния баланс относно прилаганата от

май и ноември 1997 и май 1998

Провеждат се прегледи на законодателството на Република България в областта на авторските права

1997-2001

Провеждат се прегледи на споразуменията за свободна търговия, по които страна е Република

1996-2001

България провежда преговори по условията на присъединяване на нови страни към СТО, чрез

2000-2001

България участва в първата фаза на новия кръг многостранни търговски преговори в СТО по

септември 2000

Представена е молба за присъединяване на Република България към Споразумението по дър

ноември 2000

Приета е Наредба за граничните мерки за закрила на правата върху интелектуалната собственост

декември 2000

Започва подготовката за участието на България в програмата "World Trade Net" на Международна

18 януари 2001

Влизат в сила измененията в Списъка на отстъпките и задълженията на Република България

27 февруари 2001

С представянето на оферта за присъединяване към Декларацията в СТО по търговията с пр

януари 2002

България се присъединява към [търговията с продукти на информационните технологии](#)

[Декларацията по](#)

март 2003

Предвид извършените промени в структурата на държавните органи в България, са създадени [ПМС № 307 от 1996 г. за реда за координация и изпълнение на задълженията на Република България като член на Световната търговска организация](#)

октомври 2002 - октомври 2003

Провежда се

[Преглед на търговската](#)

политика на Република България

2002 - досега

България участва в новия кръг многостранни търговски преговори в рамките на СТО и Петат